GAZETA KRAKOWSKA

Nro 5.

Z KRAKOWA DNIA 17 STYCZNIA 1821 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu czternastego posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 20 Grudnia 1820 roku. — Sekretarz Seymowy odczytał Izbie Ciała Prawodawczego odpowiedź Senatu Rządzącego przychylaiącą się do proponowanych przez Kommissyią Prawodawczą Modyfikacyi proiektu do prawa przepisuiącego postępowanie przy zaymowaniu własności prywatney na użytek publiczny, po odczytaniu zmodyfikowanego proiektu.

JW. Reprezentant Słotwiński oświadczył się przeciwko proiektowi z powodu, iż ani potrzeby, ani pożytku, ani też funduszu wynadgrodzenia w zaięciu własności nieznayduie, i odwołał się do poprzednich uwag, iż proiekt ubliża Art: 23 konstytucyi, nadto uważał potrzebę, aby Senat Rządzący podawał Seymowi nieruchomości prywatne zaiąć się maiące dla oznaczenia w Budżecie funduszu do wynadgrodzenia.

JW. Reprezentant Kozłowski tłumacząc potrzebę przyięcia proiektu odwołał się do istnącego prawa Cywilnego dozwalaiącego zaięcia własności prywatney na użytek za poprzedzaiącym wynadgrodzeniem i wniósł, iż gdy proiekt obeymuie szczególne formy postępowania przy zaięciu własności, a JW. Reprezentant Słotwiński tylko przeciw niemożności, zaięcia własności wnosi, to iego sprzeciwie nie nieprzeszkadza przyięciu proiektu.

JW. JX. Paszkowicz Delegowany z Kapituły z Art: 16 Traktatu dowodził nietykalności funduszów Duchownych i znaydował nieodpowiadaiącym w zabespieczeniu własności Instytutów Duchownych elokowanie kapitału z wynadgrodzenia wynikaiącego, żądał przeto w szczególe co do zaymowania gruntów Plebańskich aby te równie w gruntach wynadgrodzone były dla zabespieczenia trwałego funduszów Duchownych.

JW. Marszałek obiaśnił, iż proiektowane prawo niestósuie się do gruntów Plebańskich na przypadek prowadzenia dróg zaiąć się mogących w czym są oddzielne przepisy, tłómaczył tylko, że proiekt obeymuie zasady i formy na ia-

kich zaięcie własności z Kodexu Cywilnego wolne dopełnione bydź winno, a to unikaiąc arbitralności w czym iest zabespieczenie praw Właścicieli.

JW. Reprezentant Siemoński z powodu zaręczoney konstytucyią nietykalności prywatney własności był przeciw proiektowi.

JW. Reprezentant Mąkolski zwraca uwagę Izby Prawodawczey, iż z odrzuceniem proiektu z prawa Cywilnego teraz obeymuiącego będzie wolne zaięcie własności prywatney, a przeto radził potrzebę przyięcia proiektu iako obeymuiącego szczególne formy i zasady zaięcia tego. Co zaś do zdania JW. Reprezentanta Słotwińskiego czytał Art: 23 konstytucyi i z tego wywódł, że się niestosuie do proiektu Senatu Rządzącego, który stanowiąc wynadrodzenie zaiąć się maiącey własności iest raczey tey zamianą.

JW. Reprezentant Snczyński z powodu, iż proiekt nieobeymuie zasady oszacowania zaiąć się maiącey własności, które z względu na położenie mieysca odmienney wartości ulegać mogą, oświadczył się przeciw proiektowi.

JW. Marszałek zaspokaiaiąc troskliwość co do wnoszonego oszacowania odwołał się do osnowy proiektu ktory Znawcom oszacowanie oddał, a przytem gdy niebyło iednomyślności wezwał Izbę Prawodawczą do sekretnego kreskowania, przez skutek którego, gdy za proiektem było głosów 24 przeciwko 11 ogłosił proiekt ulegaiący decyzyi Izby Prawodawczey 7/8 częściami głośno za nieprzyięty.

Następnie wprowadzony był proiekt do prawa rozciągaiącego kary pieniężne na Opiekunów Inwentarzów mass spadkowych niesporządzaiących, po odczytaniu opinii Kommissyi Prawodawczey za przyięciem proiektu i przedstawieniu przez Prezyduiącego w teyże Kommissyi Reprezentanta Chwalibogowskiego, iż gdy doświadczenie udowodniło, że Opiekunowie pomimo włożoney na nich przez prawo odpowiedzialności za szkody, któreby z złego zarządu maiątkiem małoletnich wyniknąć mogły, powiększey części opieszałemi się bydź okazuią w sporządzaniu Inwentarzów, do czego ich Artykuł 451 Kodexu Cywilnego wyraźnie obowięzuie; gdy nadto mieyscowe okoliczności wskazuią potrzebę wczesnego zapobiegania, iżby przez opóźnienie sporządzania Inwentarzów, maiątki małoletnich uszczerbku iakiego nieodniosły, z powodu, iż częstokroć Opiekunowie nieposiadaiąc nieruchomego maiątku, z któregoby w wypadku zadosyć uczynienie małoletnim nastąpić mogło, żadnego nie okazuią dla tychże bespieczeństwa, proiekt przeto wprowadzony stanowiący: iż każdy Opiekun któryby w terminach przez prawo oznaczonych niedopilnował spisania Inwentarza maiątku do małoletnich należącego, lub zaszłych w tey mierze przeszkod dostatecznie nieusprawiedliwił oprócz obowiązku wynadgrodzenia małoletnim szkod i straconych korzyści iakieby przez opóźnienie się w sporządzeniu Inwentarza wynikły, w miarę opieszałości okazaney ulegnie karze pieniężney od zło. 6 do 300, rozciągaiąc tę samę karę do Notaryuszów, Pisarzów Sądu Pokoiu, Wóytów i ich Zastępców ilekroćby się dopuścili

zwłoki, Izba Prawodawcza iednomyślnie w prawo zamieniła i Senatowi Rządzącemu do ogłoszenia przesłać postanowiła.

JW. Reprezentant Nowicki przywodząc przypadki wydarzaiących się zapisów na korzyść Ubogich, wnosił potrzebę oznaczenia prawa, iż wyraz ogólny w zapisie na Ubogich odnosi się do korzyści Ubogich w Domu ogólnego Schronienia pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiących.

JW. Reprezentant Białecki utrzymywał, że Notaryusze przyimuiący testamenta iak równie Swiadkowie przy testamentach użyci wytłumaczą zamiar testatora co do uczynionego zapisu Ubogim.

JW. Reprezentant Siemoński radził zostawienie Trybunałom rozpoznania komu zapis należy.

Po poparciu wniosku przez JW. Reprezentanta Słotwińskiego Izba Prawodawcza proiekt JW. Reprezentanta Nowickiego Senatowi Rządzącemu dla udzielenia inicyatywy przesłać postanowiła.

W końcu Sessyi Sekretarz Seymowy czytał odpowiedzi Rządzącego Senatu.

1. Co do zażądanego wydrukowania w Dzienniku praw Reskryptu Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech Rossyi, Wspaniałego Protektora tey Rzeczypospolitey z dnia 21 Maia roku 1817 utwierdzaiącego wł d ę Izby Pra odawczey w tanowieniu Budżetu. Senat Rządzący odpowiedaiąc odwołał się do swego oswiadczenia z dnia 9 b. m. Seymowi przesłanego, dodaiąc nadto, że ten Reskrypt w swoim czasie był iuż drukiem ogłoszony. — Względnie tey odpowiedzi Senatu przymawiaiąc się JW. Reprezentant Soczyński znaydował takową za niezaspakaiającą, gdyż żądanie było wydrukowania Reskryptu w Dzienniku praw, nie zaś w formie niewłaściwey w iakiey poprzednio Reskrypt tak ważny był ogłoszony.

2. Co do zażądanych Akt sprawy Młodzieży Szkolney z powodu wyrządzonego gwałtu publicznego Intendentowi Policyi Pośredniey, Senat Rządzący odmówił przesłania Akt z powodu, że w porządku Art: 136 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia polityczne nieznalazł w odezwie Izby Prawodawczey wskazanego Oskarżyciela ani Oskarżonego. Z powodu tey odpowiedzi zastrzegł sobie JW. Reprezentant Librowski głos na następnym posiedzeniu.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 8 Stycznia.

Wypis z Protokułu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski,

MY ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

Maiąc sobie przedstawiony układ zawarty z Hrabią Stanisławem Kostką Zamoyskim, Senatorem Woiewodą Królestwa Polskiego, względem odstąpienia przez niego, kraiowi miasta dziedzicznego Zamość, wraz z obwodem na tysiąc dwieście sążni okryślonym, na twierdzę przeznaczonego, podług którego to układu należytość, iaka temuż Hrabiemu Zamoyskiemu za odstępuiące się na rzecz Rządu wyżrzeczone realności w mieysce gotowizny, dobrami Rządowemi wynagrodzoną bydź

ma, udeterminowaną została, zatwierdzaiąc tak przygotowawcze umowy, w tym przedmiocie w dniach 2, 13 i 25 Lipca 1818 roku, spisane, iako też punkta i warunki o szacunek, odstąpienia i zamianę dóbr Rządowych przeznaczonych na wynagrodzenie zabranego na twierdzę Kraiową miasta Zamoyścia, z obwodem tysiąc dwieście sążni, na dniu 14 Sierpnia r. b. zobopólnie umówione i podpisane; postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Obeymuiąc na własność Rządową miasto Zamoyść z wszelkiemi w niem znayduiącemi się budynkami i gmachami, realnościami, służebnościami i prawami wraz z obwodem o tysiąc dwieście sążni od fortecy Zamoyścia w około rozciągaiącym się, z wszelkiemi w tymże obwodzie budynkami i użytkami dotąd własnością dziedziczną Hrabiego Zamoyskiego będącemi, w wieczyste Rządowe dziedzictwo i posiadanie: stanowiemy i chcemy, aby odtąd miasto Zamoyść na fortecę kraiową przeistoczone, i w linii miast Rządowych zamieszczone zostało.

Art: 2. Wynagradzaiąc tę realność dziedziczną dla powszechnego dobra i użytku kraiowego odstąpioną, odstępuie się w dziedzictwo prawem wieczystey własności, Hrabiemu Stanisławowi Kostce Zamoyskiemu, Senatorowi Woiewodzie i iego prawym potomkom męzkim i żeńskim dobra dotąd Rządowe, składaiące się z miast, wsiów i folwarków, iako to:

1. Dobra Kołodziąż w Woiewództwie Podlaskiem, Obwodzie Siedleckim położone, składaiące się:

a. z folwarków i wsiów: Brzuza, Gwizdały, Kołodziąż, Morzyczyn, Mrozowa-Wola, Razne, Sadoleś wielkie, tudzież

b. z wsiów: Boiewo, Brzuska, Kępa Pruska, Orzołka, Sokółka, Zielenice, Płatkownica, Grabiny, Krupińskie, Odcięta, Wilczogęby, Sadowne, Księżyzna.

c. z osad: Burakowskie, Czaplowizna, Jerzysko, Łoyki, i Łoszewice, Szynkarzyzna, Wywłoka, Koszelanka, Nadkole, Nadieziorze, Wąsosz, Zaieziorze, Dąbrówka, Raffa.

2. Dobra Jadów w Woiewództwie Mazowieckiem, Obwodzie Stanisławowskim położone, składaiące się:

a. z folwarków i wsiów Jadów, Nowinki, Suleiów, Zawiszyn, Zabrodzie.

b. z wsiów: Borzymy, Bale, Dęba Myszadła, Owsianka, Silno, Skuszew, Stara wola, Uile, Wulka Suleiowska, Woyły, Wyglądały, Kątoiki Suleiowskie.

c. z wybraniectw w Jadowie i Suleiowie,

d. z gruntów w mieście Kamieńczyku na Nowinkach i Łatosiek.

3. Lasy do dóbr Kołodziąża i Jadowa należące.

4. Dobra Wiski w Woiewództwie Podlaskiem, Obwodzie Radzyńskim położone, składaiące się z folwarku Wiski, tudzież z wsiów zarobnych: Wiski, Walinna, Woronice, Brzozowy kąt, i Derewizna.

5. Dobra Planta, również w Woiewództwie Podlaskiem, Obwodzie Radzyńskim położone, składaiące się z folwarku Planta, wsi Rodno, Ossowa i z dochodów miasta Wohynia, a to z wszelkiemi przymiotami, dochodami, służebnościami, użytkami, tudzież i ciężarami (z zastrzeżeniem praw trzeciego) które dobra te w

porównaniu z każdą prywatną ziemiańską własnością, w Królestwie Naszem Polskiem sytuowana, ponosić maią.

Art: 3. Gdy tym sposobem Hrabia Stanisław Zamoyski, Senator Woiewoda odbieraiąc w dziedziczną i ciągłą [posiadłość, za miasto Zamość z obwodem tysiąc dwieście sążni, wyżey rzeczone dobra Rządowe, zrzekł się nadal, wszelkich z tego źródła pochodzić mogących do Rządu pretenssyy, i owszem zupełnie zaspokoionym bydź się uznał, a nadto, mury fortyfikacyyne, bez wszelkiego wynagrodzenia dla dobra kraiu odstąpił, przez co Hrabia Zamoyski, Senator Woiewoda przekonał Nas o swey gorliwości obywatelskiey i chęci zrobienia przysługi dla kraiu: przeto skłaniaiąc się do iego życzenia dozwalamy, iżby Herby Jego familiyne na tychże murach wyryte pozostawione; iako też groby familiyne w Kościele Kollegiaty Zamoyskiey będące nadal zachowane, a zaś działa iako Jego familiyna własność, iżby mu zwrócone były.

Art: 4. Dla uskutecznienia przepisów niniey szego Naszego postanowienia upoważniamy Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu do zawarcia z Hrabią Zamoyskim, Senatorem Woiewodą wieczystey tranzakcyi podług form prawem kraiowem przepisanych.

Art: 5. Wykonanie niniey szego Naszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Naszemu Namiestnikowi, oraz wszystkim Kommissyiom Rządowym w czem do którey należeć będzie, polecamy.

Dan w Opawie dnia 29 Listopada (11 Grudnia) 1820 r.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu
(podpis:) J. *Węgliński.*
przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Jg: Sobolewski.*
Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Jg: Sobolewski.*
Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z Wypisem:
Minister Sprawiedliwości
(podpisano) M. *Badeni.*
W Zastępstwie Sekr: Jen: Szef Bióra,
Antoni *Podbielski.*

Z Poznania dnia 3 Stycznia.

Dzisieysza Gazeta tuteysza umieściła następuiący artykuł, który zapewne urzędownie podany został:

"Od dwóch może, miesięcy krążą w tuteyszey prowincyi pogłoski o zamianach kraiów, które w wielorakich odnawiaią się postaciach. Podług nich to żąda Rossyia od Prus odstąpienia Gdańska i Torunia, to całego W. Xięztwa Poznańskiego; Prussy uchylaią się od wszelkiey zamiany, a ztąd powstaie między obudwoma Monarchami oziębłość, rodząca skutki, które do nadziei upoważniaią.

"Jeżeli dobrze myślący mieszkańcy tey prowincyi za swą łatwowierność, zostali nieco i poniekąd słusznie skarceni zgryzotą, którą im wieści te dotąd sprawiały, to zbicie tych baśni stósowną zdaie się bydź dla nich kolędą. Może naygorliwsi apostołowie bliskich zaburzeń nie

są taiemnicą dla Rządu, może on względem nich przestanie na przyszłość zbyteczną powodować się oboiętnością.

"Z niezawodnego źródła udzielić możemy Publiczności o Kongressie Monarchów następuiących szczegółów:

"Pierwsze oświadczenie, które N. Cesarz Wszech Rossyy kazał podać zebranym w Opawie Monarchom i Ministrom, zawiera naywyraźnieysze zapewnienie, iż N. Cesarz gotów iest wspierać naysilniey wszelkie środki, któreby uznano potrzebnemi w celu przywrócenia lub zachowania spokoyności w Europie byliby wprzód wyrzeczono uroczyście zasadę, iż w teryteryalnym Europy stanie, iak tenże w roku 1815 i następnych został oznaczony i przez wszystkie Mocarstwa zobopolnie zaręczony, a naymnieysza zmiana przedsięwziętą nie będzie.

"Zasada ta iest węgielną wszelkich obrad podstawą, i ieżeli akt publiczny objawi kiedyś ich owoce, będzie niezawodnie iednym z naypierwszych iego artykułów. Rzecz przeto oczywista, iż wszelkie pogłoski, rozsiane względem Gdańska i Torunia, tudzież względem W. Xięztwa Poznańskiego są z gruntu fałszywe i zmyślnone; równie iak i owa o iakiemś nieporozumieniu między gabinetami Rossyyskim i Pruskim. Zdania zebranych gabinetów zgadzaią się zupełnie w ogóle i we wszystkich szczególnych punktach, i nawet ani względem iednego nie różniły się od siebie, tem mniey była wzmianka w Opawie lub gdzieindziey o iakiemkolwiek iednego Mocarstwa do drugiego roszczeniu, lub też nastąpiło co takowego, zczegoby zamiar ten mógł bydź czerpanym.„

Z Paryża d. 31 Grudnia.

Onegday izba Parów złożyła Królowi adres z powodu otworzenia posiedzeń. Ułożył go znowu P. Fontanes i wyraził w nim między innemi: "Od 9 wieków zda się Opatrzność szczególniey nad tym czuwać tronem zachowuiąc go od obalenia. Nie pierwszy raz to iuż cudownem dobrodzieystwem rozkrzewiła szczepy Henryka 4go i Ludwika 14go. Europa widzi nas po tak długich burzach uspokoionych, i to naywiększy czyni Francyi zaszczyt, iż wszystko nastąpiło bez przymusu i w duchu udarowaney nas przez W. K. Mość i przez wdzięczny naród zaprzysiężoney konstytucyi. Czas, którego nie można ani przyśpieszać, ani wstrzymywać, przywiąże nas bardziey do naszych urządzeń, rozwiiaiąc ich dobrodzieystwa. Już podług własnego W. K.Mci wyrazu spodziewać się należy, iż poczynione w systemacie obiorczym odmiany, przyniosą oczekiwane przez W. K. M. korzyści, i t. d. „ J. K. M. odpowiedział na ten adres między innemi: "Powtarzam, iż ieżeli pragnę przedłużenia dni życia moiego, to iedynie dla tego, aby utwierdzić nadane moiemu ludowi urządzenia. Jakie bądź iednak będą wyroki Opatrzności, niechcemy wszelako zapominać naszey zasady stanu: że we Francyi Król nie umiera.„

J. K. M mianował znowu P. Ravez prezesem izby Deputowanych, który oprócz bezpłatnego mięszkania ma 12,000 Fr. wyznaczonych.

Ces. Austryiacki Ambassador Baron Vincent wyieżdża dziś do Laybach, a wczoray miał u J. K. M. posłuchanie. — P. Chateaubriand miał u J. K. M. posłuchanie pożegnania i wyieżdża na swoie po-

selstwo do Berlina.

Dziennik Sporów zawiera następujący wyciąg z listu z Wiednia: "O granicę Królestwa Neapolitańskiego pochwycono korrespondencyią, która chociaż taynemi znakami iest pisana, docieczono przecież w niey niektórych rysow, które wskazuią wątek zaszłych w Neapolu, Lizbonie, wyspie Leon i później w innych mieyscach zayść maiących spisków. Źródło przekupstwa, złoto, wpływało bardzo do zaszłych w r. 1820 spisków. Oprócz ogromnych summ, które wydano na żołd Sedów (odług roli w Mahomecie Woltera) lub utrzymanie loż Illuminatów, przyrzeczone inne ieszcze były, które przez nie zadeyście do mieysc oznaczonych sprawiły nieukontentowanie i posłużyły do ninieyszego odkrycia. Znane bankierskie domy we Włoszech i innych kraiach wystawione są przez to odkrycie na wielkie niebezpieczeństwa, ponieważ nietylko ułatwiały ten kary godny związek, ale nadto wydawały fałszywe kartki. To przynaymniey pewna, iż odkryto towarzystwo fałszerzów monety, które tem niebezpieczuievsze iest, że w swych usługach miało nayzręcznieyszych robotników, na których wierności polegać mogło, ponieważ wybranemi byli przez stronników związku Węglarzów. Wszystko wierzyć każe, iż to odkrycie przeciągnie Kongres Laybachski, ażeby dość do pierwszego ogniwa łańcucha tego zamachu i odrazu go skruszyć.,,

Monitor ogłaszaiąc list Cesarza Austryiackiego do Króla Neapolitańskiego, opuścił wyraz: "Monarchowie działaią w duchu umow r. 1814, 1815 i 1818, których charakter i cel zna cała Europa.,,

Listy z Hiszpanii zgadzaią się, że ostatnie poruszenie w Madrycie uważać należy iako formalny spisek przeciw konstytucyi. Aż nadto iawne są tego dowody. Między innemi miało bydź na liście 583 imion na śmierć poświęconych. Podług niektórych zeznań dzień 1go Grudnia miał bydź do tego oznaczony.

Z St. Domingo d. 28 Października.

Rewolucyia nasza, do którey samobóystwo Chrystofa znak dało, nie ukończyła się bez dalszego krwi rozlewu. Syn Chrystofa, niektórzy Ministrowie i urzędnicy tyrana padli ofiarą wściekłości ludu. Były Następca tronu, naystarszy syn Króla Henryka, Franciszek Ferdynand Henryk urodził się dnia 15 Marca 1794. r.

Pod dniem 17 Październik a wydał Boyer następuiący rozkaz dzienny:

Rzec pospolita Hayti. — Jan Piotr Boyer, Prezydent Hayti. — Niema iuż tyrana! Chrystof, który przez przywłaszczoną władzę północną i południową część wyspy, które mu podlegały, okrywał żałobą i nędzą, zakończył w niedzielę dnia 8 b. m. wystrzałem z pistoletu swe życie, skoro się dowiedział, iż odstąpiła go tak zwana iego gwardyia. Prezydent Hayti pospiesza, w imieniu całego kraiu, wszystkim mieszkańcom, którzy służyli sprawie wolności i równości, oświadczyć swoie ukontentowanie i zapewnić, iż niczego nie zaniedba coby ich stan ulepszyć mogło. Woyskowi, którzy się ieszcze nie poddali, maią się bez obawy stawić. Rzeczpospolita iest łaskawa, ponieważ iest silna; chce tylko poiednać dzieci, ale nie walczyć iako przeciw nieprzyiaciołom. Ostatni tylko, ieżeliby poważyli się opierać życzeniom lu-

de i działać wedle prywatnych swoich widoków, oddanemi zostaną pod miecz sprawiedliwości. Zabrania się kogo bądź krwi roztaczać. Ktoby to uczynił, będzie jako zabóyca karany. Prezydent Hayti zamyśla całą północną część wyspy z znaczną siłą obiechać, nie w celu zdobycia iey, ale poiednania i przywrócenia pokoiu. Lud iest i będzie wolny! Dań w pałacu St. Marc d. 17 Października 1820 w 17tym roku niepodległości.

(podp:) *Boyer.*

D. 26 wydał tenże Prezydent z Cap-Français następuiącą do ludu odezwę:

Haytanie! Po dniach rozdwoienia nastąpiły dni zgody i poiednania. Chwila ta iest nayprzyiemnieyszą w życiu moim. Jako dzieci iedney i tey samey oyczyzny zgromadziliście się pod świętem drzewem wolności. Konstytucyia kraiowa iest na całey Hayti od północy do południa, od wschodu do zachodu uznaną. Rzeczpospolita polega na swoich obywatelach, iako na mężach, którzy przychylnemi są iey usłudze i niepodległości. Nie chcę wam przypominać waszych nieszczęść; pamiętać tylko o nich należy, aby ich więcey nie dopuszczać. Gdy uchwyciliśmy oręż dla skruszenia odwieczney niewoli i przelaliśmy krew naszą za oyczyznę, nie pomyśleliśmy wcale, ażebyśmy stali się ofiarą owych wyniosłych ludzi, którzy spuściwszy z oka dobro publiczne podczas rewolucyi, o swoim tylko wyniesieniu się myśleli. Znacie tych ludzi, których nieszczęsne powołanie nieszczęścia tylko na naród ściągnęło i rodzinom swoim obrzydzenie tylko w spadku zostawili. W dzicie teraz obraz nieprawego rządu Chrystofa, który tylko podług uroienia i samowolnie działał. Konstytucyia Rzpltey, dzieło reprezentantów wszystkich departamentów, wystawiła tarczę przeciw despotyzmowi. Jeżeli ta republikańska rewolucyia uszczęśliwiała przez 14 lat mieszkańców, którzy iey pozostali wiernemi, potrafi także tych uszczęśliwić, których Chrystof uwiodł. Lecz dla dopięcia tego, musiemy wszyscy zrzecz się prywatnych pretensyy, i łączyć się iedynie w celu dobra powszechnego. Nie zapominaymy o walecznych patryiotach, którzy nieprzestawali przeciw despotyzmowi walczyć. Ci, którzy podczas ostatnich zdarzeń dopomogli ludowi do odzyskania wolności, zasługuią równie na wdzięczność narodu. Ubolewam, iż w dniu 18 b. m. krew przelaną została. Wysłany przezemnie dnia 17 do Kapu goniec nie przybył na czas, ażeby oszczędzić syna Chrystofa i kilku officerów, którzy zanadto gorliwemi byli w wykonaniu iego barbarzyńskich rozkazów. Haytanie! żądam nayuroczyściey, aby zaszłe zdarzenia zapomnianemi były. Otworzcie wasze serca zaufaniu i działaycie razem z Rządem dla ugruntowania niepodległości narodu. Złożmy, Haytanie, Naywyższey Istności podziękowanie, która zrządziła nasze połączenie. Wzywaymy Jey, aby nam udzieliła myśli pokoiu i mądrości, dla zostawienia naszem dzieciom istnienia wolney i niepodległey oyczyzny. Niech żyie Rzeczpospolita i Konstytucyia! niech żyie wolność i równość! — (podpis iak wyżey.)

W St. Marc znaleziono w samych składach byłego Króla Henryka 1,600,000 funtów kawy, 300,000 funtów cukru i 550,000 funtów bawełny, które puszczono zaraz w obieg.

DODATEK DO Nro 5. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17 STYCZNIA 1821 ROKU WE SRCD

— *Z Krakowa.* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Wezwawszy w dniu dzisieyszym P. Franciszka Gawrońskiego na Członka Komitetu do zawiadywania Budową Pomnika Kościuszki wyznaczonego, o tem równie Komitet rzeczony, iak i Publiczność dodatkowo zawiadomić pospiesza.

W Krakowie dnia 12 Stycznia 1821 r.

Wodzicki.

Mieroszewski, Sek. Jen. Senatu.

Z Włoch d. 28 Grudnia.

Z prywatnego listu z Neapolu pod d. 12 Grudnia wyczytuiemy, że pierwsze poselstwo Króla do parlamentu napełniało każdego niespokoynością. Wiadomość o nim rozeszła się szybko po prowincyiach i gdyby nie mądre w tey mierze postąpienie parlamentu byłoby niezawodnie przyszło do powszechnego powstania. Król przyłożył się także do uspokoienia umysłów oddaleniem wszystkich Ministrów, z pomiędzy których naybardziey Zurlo był od ludu nienawidzony. Większa iednak część nowomianowanych miała nie przyiąć tey dostoyności.—Gwardyia Królewska wyruszy także w pole, a narodowa utrzymywać będzie straż w pałacu Królewskim. — D. 11 Xże Rejent lustrował znowu w towarzystwie brata swoiego Królewica Leopolda gwardyią narodową. — Admirał Moore, który Angielską eskadrą na przedporciu Neapolitańskiem dowodzi, wymawiał się przed odpłynieniem Króla, że mu do Liworna towarzyszyć niemoże, ponieważ ma rozkaz nie oddalania się z tego przedporcia. Tenże Admirał zabronił officerom z swey eskadry nocowania w mieście, z których kilku naięli iuż byli mięszkania. — Dowódca eskadry Francuzkiey oświadczyć kazał kupcom swoiego narodu w Neapolu, iż w przypadku nowych zaburzeń przenieść się z swoiemi maiątkami mogą na przygotowany okręt.

W Rzymie officer od żandarmów i dwóch od szlacheckiey gwardyi osadzonemi zostali w ścisłem więzieniu za wszczęte pomiędzy sobą w teatrze kłutnie, które dały powód do tak wielkiego zaburzenia, iż musiano zewnętrzną straż przywołać. Maią oni bydź pod sąd woyskowy oddanemi, ponieważ postępek ich mógł niemiłe ściągnąć skutki na spokoyność publiczną. — Muzeum Watykańskie pomnożone znowu zostało rzadkością starożytności, która iedyną iest na świecie, to iest wanną 6 stop długą, 3 stopy szeroką i

tyleż wysoką z iedney zupełnie sztuki z Chalcedonu bez żadnych żył i innych chropowatości zrobioną. Nie iest bynaymniey uszkodzoną, ma kształt foremny i po bokach czterema lwami z obrączkami w paszczach przyozdobioną. Znalezioną została w prywatnym domu w Florencyi, potem z wielu innemi rzeczami, zapewne od rodziny Medicis pochodzącemi za bezcen sprzedaną została. Rząd Rzymski kupił ią za 9000 piastrów.

J. Cesarzewicowska Mość Arcyxiąże Rainer, Wicekról Lombardzko, Weneckiego Królestwa, opuścił z swoią Małżonką po dwóch miesięcznem bawieniu d. 27 Grudnia Wenecyią i udał się na powrót do Medyolanu.

Podług doniesień z Tryiestu umarł w tem mieście d. 26 Grudnia po krótkiey chorobie Francuzki, niegdy Minister policyi Fouché (Xże Otrantu.)

Węglarze i inne w Neapolitańskim kraiu zapalone głowy grożą, w przypadku nieprzyiacielskiego wtargnienia, zniszczeniem wszystkiego na drogach postępuiących woysk obcych i nawet powtórzeniem przykładu miasta Moskwy.

Podług listów z Korfu, znany Ali Basza Janiny, miał w wycieczce z zamku swoiego wielką Turkom zadać klęskę, tak iż ucieczką tylko uratowali się od zupełnego zniszczenia. Ali, iakkolwiek iuż stary i otyły, miał naypierwszym bydź znacieraiących.

Z Madrytu d. 20 *Grudnia.*

Rząd zniósł teraz wszystkie ambassady przy obcych Dworach; na ich mieyscach utrzymywanemi będą postowie, a ostatnich zastąpią sprawuiący interessa.

Zdaie się, iż zwolniały cokolwiek tayne zamachy przeciw teraźnieyszemu porządkowi rzeczy, iak tylko użył Rząd surowości przeciw rzeczywistym lub podeyrzanym spiskowym. Wielu Jenerałów, którzy podeyrzanemi byli o nieprzyiazność nowemu porządkowi rzeczy, musiało udać się do wskazanych im na wygnanie mieysc. Takiż sam los spotkać ma wielu Kanoników, którzy bez prawdziwey przyczyny ziechali z prowincyy do Madrytu. Ultraliberalne pisma nasze obwiniaią przecież Ministrów, iż oprócz powyższego wynaleźli ieszcze inny niezwyczayny sposób pozbycia się swoich przeciwników, nadaiąc im, a nay więcey przy ciałach, wysokie i intratne urzędy.

Studenci w Huesca wzięli się za goręco do obrony konstytucyi, z czego przyszło do bitwy; uwięziono wielu studentów a reszta uciekła do Saragossy, gdzie spodziewa się znaleść za przybyciem Jenerała Riego opiekę.

Wyszedł tu zakaz zgromadzania się ludzi na wschodach pałacu, gdy J. K. Mość wychodzi lub wchodzi.

Poseł Angielski, P. Wellesley, zdaie się okazywać coraz przychylnieyszem nowemu naszemu systematowi; miał bowiem niedawno oświadczyć, iż Rząd W. Brytanii nie będzie wcale należał do woyny, którą inne Mocarstwa przeciw ludom południowey Europy, które zmieniły swoią konstytucyią, przedsiębiorą.

Nowy Poseł Neapolitański bardzo był dobrze od Króla przyięty; lecz mówią, iż bardzo się żalił na postępowanie gabinetu Hiszpańskiego względem Neapolu. W istocie, dodaią ultraliberalne pisma nasze, Hiszpania, która dała pierwszy przykład, dopomagać powinna innem Narodom, które naśladuią iey kroki.

W Kadyxie zaszło poróżnienie po-

między obraną przez lud tamteyszą władą i sądem. Pierwsza doniosła Królowi o poruszeniach tamteyszego ludu, którego było zamiarem, aby mordercy d. 10 Marca nakoniec ukaranemi zostali. Taż władza oskarżyła sąd, że rozboyników i złodzieiow bez osądzenia wypuszcza, i na nieprzyiaciół konstytucyi, tych nawet, którzy publiczne posiadaią urzędy, przez szpary patrzy. Sąd znowu uczynił przełożenie, że to potwarz. — Ustała przecież w tem mieście żółta gorączka; ale pomimo nastałego zimna pustoszy ieszcze nieszczęśliwe miasto Xeres.

Dnia 15 i 16 Stycznia 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	17	—	15	15	14	15	14	—
— Żyta	10	—	9	—	8	—	7	15
— Jęczmienia	7	—	6	—	5	15	—	—
— Owsa	5	15	5	—	4	—	—	—
— Jagieł	27	—	26	—	25	—	24	—
— Grochu	8	15	8	—	7	—	0	—
— Rzepaku	16	—	15	—	14	—	—	—

W Gdańsku dnia 5 Stycznia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	480	do	760.
Żyta	— —	340	—	300.
Jęczmienia	— —	260	—	280.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	340	—	380.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 15 Stycznia.

		Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	20
— detto Cesarski . . .	—	19	12
Fryd. Pruskie	—	34	—
Luidor	—	37	—
Złoto frankowy	—	32	—
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	252	—
Złoty ryński Szeinami .	—	1	21

Naywiększe stopnie ciepła.

Dnia 11 Stycznia r. b. stopni ciepła † 3,°6

— 12	. . . . .	† 4, 0
— 13	. . . . .	† 4, 2

Dotknięta nieszczęśliwem przypadkiem utworzonego wrzodu w rodzaiu swem nader okropnego, a do operacyi (ile z depozycyi iego pod samem okiem) nayniebespiecznieyszego, trawiona smutkiem, a prawie rospaczą tem więcey: że ubocznie dochodziła mnie zadecydowana od wieiu niepewność uwolnienia mnie od tak okropnego stanu, oddałam się zupełnie w kuracyią W. Wocylke Doktorowi Medycyny i Chirurgii w Woiewództwach Krakowskim i Sandomirskim powszechnie i słusznie wielbionemu. Dzięki głębokiey nauce iego, doskonałey sztuce leczenia i nader wielkiemu doświadczeniu. Czternasto miesięczna bowiem troskliwa około mnie staranność tego Szanownego Męża, którego serce czułe (dodać winnam) że z boleiącemi cierpieć, przychodzącemi zaś do stanu lepszego widocznie cieszyć się okazuie, przywracaiąc mnie zupełnie od miesięcy sześciu do pierwszego stanu zdrowia, udzieliła mi mocy prawie powtórnego życia. O! nader szczęśliwa okolica miasta Staszowa, gdzie dla pociechy cierpiącey ludzkości ten z wszech względów Szanowny Mąż ciągle obrał sobie mieszkanie... Pełna pociechy, bo wyrwana okropnem cierpieniom, i śmierci, dopełniaiąc naysłodszey sercu moiemu powinności, z niczem niezrównaną mam radość w oświadczeniu przed całą Publicznością temu Szanownemu Mężowi moiey niezbętey, i nieskończoney wdzięczności, która razem ze mną do grobu zstąpi.

Antonina z Gawrońskich Wysocka.

Sprostowanie omyłki.

Gdy w dziele niedawno wydanym pod tytułem: Przewodnik dla Podróżuiących w Polsce, wcisnęła się na karcie 21 wierszu 22 omyłka, wielka zaś liczba rozprzedanych exemplarzy sprostować oney w samem dziele nie dozwala, ma sobie wydawca za obowiązek donieść, iż wynalazcą wzoru mostu na łańcuchach wiszącego iest rzeczywiście P. Konsyliarz i Jenżynier Mentzel — Dyrektorem zaś jeneralnym dróg i mostów w królestwie iest JP. Christiani.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest: dnia 18 Stycznia r. b. dana będzie nowa Komedya w 1 akcie z francuzkiego P. Picard przełómaczona, pod nazwiskiem: *Protekcya.* — Po któréy nastąpi Opera w 1 akcie Francuzkiego z Muzyką P. Dalayrac, pod nazwiskiem: *Dwa Słowa*, czyli: *Noc okropna w Lesie.*

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Instancyi Miasta Wolnego Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica tu w Krakowie przy ulicy Brackiey pod L. 248 w Gminie mieyskiey II stoiąca W. Józefy z Rudowskich Mierzyńskiey W. Józefa Mierzyńskiego O. K. P. małżonki dziedziczna na żądanie W. Katarzyny Taroni Wdowy Obywatelki Miasta Krakowa tu w Krakowie pod L. 240 mięszkaiącey, przez publiczną Licytacyią przedaną zostanie, a to z mocy zapisu, urzędowego przed Notaryiuszem Choynackim przez ś. p. Nikodema Rudowskiego dnia 4 Września 1810 roku zeznanego, a to na zaspokoienie 400 czer: zło: z prowizyią od ostatniego kwitu zaległą i kosztami prawnemi.

Zaięcie tey Kamienicy uskutecznione zostało przez Komornika Jacka Kąweckiego w dniu 22 Sierpnia r. b. Kopiie tego zaięcia stosownie do przepisu prawa UUr. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Miasta Wol: Krakowa Okręgu Igo i Stanisławowi Gralewskiemu Wóytowi Gminy właściwemu, wszystkim tu w Krakowie mięszkaiącym przez Woźnego Stanisława Jastrzębskiego tu w Krakowie dnia 22 Sierpnia r. b. doręczone zostały.

Tenże Protokuł zaięcia w księgi hypoteczne W. M. Krakowa i iego Okręgu na karcie 186 pod L. 56 Vol: II. dnia 25 Sierpnia r. b. zaś w Kancelaryi Pisarza Trybunału I. Instancyi w podobną księgę zaięciów nieruchomości od stronnicy 537 do 538 dnia 29 Sierpnia r. b. pod L. 60 wpisanym został.

Przedaż tey Kamienicy imieniem W. Katarzyny Taroni Wdowy popierać będzie W. Adam Krzyżanowski P. O. D. Patron w Krakowie pod L. 561 zamięszkały.

W Kamienicy tey naiemnikami są: W. Józefa Rudowska Wdowa.

Pierwsza publikacyia warunków przedaży tey Kamienicy w dniu 24 Październikа r. b. na Audyencyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa, a następne terminа podług Art: 702 Kod: Post: Sąd: nastąpiły.

Kamienica ta za cenę 10,000 Złp. W. Katarzynie Taroni Wdowie Wyrokiem Sądowym 5 Stycznia r. b. przygotowawczo przysądzona została.

Stanowcze przysądzenie teyże Kamienicy nastąpi na Audyencyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa dnia 17 Lutego 1821 roku o godzinie 10. zrana.

W Krakowie dnia 8 Stycznia 1821 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

Wszelkie prowadzony dotąd przez ś. p. Onufrego Dzianotti w Krakowie handel składaiące Towary iedwabne, bławatne i Galanteryi iako to: Atlasy, Pekiny, Grodenaple, Floranse, Muszliny, Perkale, Merinosy i wszelkie inne ostatniey mody Materyie, Suknie, Szale i chustki Damskie w wszelkich gatunkach, Korty, Axamity Manszestry, Kazimirki, Dywany, Kamizelki, wstążki, wszlkie gatunki Wód i Spirytusów pachnących, Toalety Damskie i Męskie, Filiżanki paryskie, Zegary stołowe i kieszonkowe, Tabakiery i inne Galanteryie, nakoniec, Stolarszczyzna do handlu należąca i kassa żelazna. — Z mocy uchwały Rady familiyney i polecenia Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 11 Stycznia 1821 roku do L. 22 przez publiczną Licytacyią dnia 29 Stycznia 1821 roku o godzinie 9 ranney tu w Krakowie w Rynku w Sklepie dotychczasowym tegoż handlu pod L. 452 rozpoczynaiącą się i następnie kontynuować się maiącą sprzedane zostaną, co do publiczney wiadomości podaie.

W Krakowie dnia 14 Stycznia 1821 roku.

A. Matakiewicz O. P. D. Notaryusz Publ.